

Vandforsyning
Ref. HELEJ
Den 3. september 2019

Mødenavn: BNBO-partnerskabet – møde nr. 4

Dato: 3. september 2019**Referent:** Helga Ejsskjær+Philip Grinder Pedersen

Formål: Møde nr. 4 i Partnerskab mellem Kommunernes Landsforening og Miljø- og Fødevareministeriet om grundvandsbeskyttelse i BNBO ("BNBO-partnerskabet")

Deltagere: MST: Niels Bjørkbom, Per Schriver, Helga Ejsskjær, Philip Grinder Pedersen

MFVM-DEP: Laust Lorenzen

KL: Niels Philip Jensen, Hans Peter Birk Hansen, Henrik Zürich, Jens Chr. Ravn Roesen

Afbud: MST: Rasmus Moes, Anny Toftlund

Dagsorden**Referat**

Velkomst og siden sidst

MST orienterede om en dispensation til gartneribranchen om brug af mikrobiologiske sprøjtemidler (*se [link](#)*) om igangsættelse af massescreening for pesticider og nedbrydningsprodukter i overvågningsprogrammet (*se [link](#)*) samt om offentliggørelse af vejledning om erhvervsmæssig brug af pesticider i BNBO (*se [link](#)*). **KL** spurgte, hvorvidt vandværksboringer var inkluderet i massescreening, samt om MFVM havde overvejet, hvad der skulle ske, hvis der blev fundet mange stoffer, derunder mulighed for generel dispensation. **Hans Peter** nævnte, at vandforsyningen i Odense havde analyseret for et bredere udvalg af stoffer på udvalgte boringer samt rentvand, og havde fundet DPC, DMS og CTAS, samt sporadiske og lave fund af enkelte andre "nye" stoffer. **MST** nævnte, at ved mange fund i den samme boring kan det ud over enkeltfund muligvis også være relevant at se på, om kriteriet for summen af pesticider er overskredet.

Gensidig orientering omkring arbejdet med grundvandsbeskyttelse indenfor BNBO mv.

DEP orienterede om, at lovforslaget har været i offentlig høring og planlægges at træde i kraft januar 2020. Den tilhørende bekendtgørelse sendes i høring snarest. IFRO-rapport om vejledende erstatningstakster forventes også at blive offentliggjort i september.

Et antal FAQ om indsatsen over for pesticider i BNBO har været til kommentering i BNBO-følgegruppen (nedsat i regi af tillægsaftalen), og der er kommet kommentarer fra L&F og KL, men afventer fra Danske Vandværker og DANVA. Det er hensigten, at FAQ skal være et dynamisk værktøj til afklaring af spørgsmål, som ikke besvares på anden vis, fx via bekendtgørelse og vejledning.

KL bemærker, at det er vanskeligt at kommentere på FAQ uden at kende til den kommende bekendtgørelse, samt at der stadig udestår mange spørgsmål, blandt andet om, hvad det er for et mål, jfr. tillægsaftalen, kommunerne konkret skal leves op til. Endelig anføres, at svarene på nogle af FAQ bærer præg af, at MFVM ønsker at beskrive alle muligheder, også selvom de ikke er 'særlig realiserbare'. **KL** foreslår et ekstra BNBO partnerskabsmøde om FAQ. **DEP+MST** orienterede om, at

BNBO-følgegruppen har et ønske om en workshop om samme emne, og vender tilbage om mulighederne og forslag til tidspunkt. **Per** mindede om den hotline, der i sin tid blev benyttet i forbindelse med husdyrgodkendelserne, og som hurtigt kunne give autoritative udmeldinger. En hotline kunne være et egnet værktøj til BNBO-opgaven, selvom BNBO-opgaven er enklere.

Hans Peter orienterede om, at Odense Kommune har haft møde med landbrugsrådgivningen og bl.a. havde drøftet brugen af porøsitet i forbindelse med beregningen af BNBO. **MST** bemærkede til dette, at beregningsmetoden pt. er under revision pba en GEUS-ekspertvurdering, og at der har været ekstern kritik af bl.a. porøsitet og transporttid. Der forventes at blive tale om forskellige metoder afhængig af geologi og indvindingens størrelse. Metoden skal godkendes af ministeren.

Henrik fortalte, at Sønderborg Kommune planlægger, først at lade den enkelte vandforsyning varetage forhandling af frivillige aftaler, derefter vil kommunens grundvandssamarbejde om nødvendigt tage over og endelig kommunen via påbud. **MST** bemærkede til dette, at kommunen har ansvaret for opgaven, og at det derfor kan være hensigtsmæssigt, at den opstiller deadlines for de enkelte procestrin, så opgaven nås inden for opgavens treårige tidsramme. I KLs projekt om "Paradigmer for frivillige aftaler" anbefales også at kommunen laver en tidsplan med deadlines.

Hans Peter orienterede om, at Odense Kommune er i gang med det forberedende arbejde for BNBO-indsatsen. De afventer dog bekendtgørelsen og at Miljøstyrelsen færdiggør en ny grundvandsmodel for Fyn, som forventes at give store ændringer og reviderede BNBO. **Henrik** orienterede tilsvarende, at Sønderborg Kommune afventer ny grundvandsmodel for Als, så grundlaget for BNBO kan være på plads, før der indgås aftaler. Alle BNBO'er bliver med den nye opgave 'trykprøvet' en gang til, selvom de allerede er omfattet af indsatsplaner. **MST** bekræftede, at indsats i BNBO med fordel kan suppleres af indsats i en bredere sammenhæng, hvis behov. **MST** bekræftede også, at der, som et grundvilkår for opgaven, kan forventes løbende større eller mindre ændringer i udpegningen af BNBO nogle steder, men at opgaven bør påbegyndes alligevel. BNBO udpeges sidste gang i perioden primo 2022, og der forventes i evalueringen at blive taget hensyn til tidspunktet for udpegning af det enkelte BNBO.

MST spurgte kommunerepræsentanterne, hvorvidt det ville være relevant med erfaringsudveksling om kommunernes tilgang til opgaven i regi af partnerskabet. **KL** orienterede om, at der foregår erfaringsudveksling i kommunale fora, men at det også kunne være relevant at drøfte i partnerskabet. **MST** foreslår egnet tidspunkt for dette.

Partnerskabet havde en drøftelse om fordele og ulemper ved frivillige aftaler kontra påbud i forhold til kommuner/vandforsyninger og lodsejere. Påbud giver det enkleste sagsflow, men kan også give dårligere løsninger, som ikke tager hensyn til lokale forhold og ønsker. Frivillige aftaler med kommunal vilje til påbud kan være en fordel for lodsejer, idet det kan give mulighed for at erstatningen bliver skattefri og ikke regnet som statsstøtte. Køb af arealer kan være et tiltag i stedet for påbud.

Partnerskabet drøftede desuden betydningen for vilkår og erstatning i den situation, hvor BNBO ændres, derunder hvor boringen sløjfes. **Jens Chr.** fortalte, at Hjørring kommune ofte benytter årlige kompensationer, som ophører, når indvindingen stopper. Ved tinglyst aftale med engangserstatning bør der tages højde for hvor lang tid boringen og ressourcen forventes at være i drift. Dette kan fx ske ved vilkår i aftalen, og må så godt som muligt baseres på kendt viden. En tinglyst permanent aftale gælder også, selvom hvis indvindingen ophører.

Tidsplan og foreløbige resultater fra spørgeskemaundersøgelsen

MST orienterede om, at der havde været en meget stor svarprocent (92 kommuner har svaret), og at svarene nu skal gennem en grundig konsolidering og anonymisering af den enkelte kommunes besvarelser, før de afrapporteres i et notat. De foreløbige resultater er derfor alene til intern brug. Notat forventes færdig ved årsskiftet, og arbejdsgruppen under partnerskabet foreslås inddraget undervejs. **Jens Chr.** bekræftede, at svar omkring størrelser på arealer (i ha) kunne være usikre, da

ikke alle kommuner har haft tid til at give en helt præcis besvarelse. Det kan derfor være nødvendigt at spørge den enkelte kommune for kvalificering. **Niels Philip** fremførte på KLs vegne et ønske om, at notatet blev et produkt i regi af partnerskabet, i forståelse for, at der kunne være ønsker fra ministeriets side til ændringer i indhold og formuleringer, før notatet offentliggøres endeligt. Det er dog vigtigt, at KL til sin tid ikke bliver taget til indtægt for konklusioner, de ikke er enige i. [MST har efterfølgende afklaret, at statusnotatet kan ses som et produkt af partnerskabet]

Indberetning på DAI til årlig indberetning af kommunernes status

MST orienterede om to planlagte temaer om BNBO på Danmarks Arealinformation (DAI), som skal benyttes til kommunernes indberetning. Grundvandsfølgegruppen i regi af DMP har møde om temaerne 5. september, og input fra partnerskabet vil blive videreformidlet af MST. Hjemmel til tema 1 (Status på BNBO) forventes via den kommende BNBO-bekendtgørelse, hjemmel til tema 2 (Aftalearealer for grundvandsbeskyttelse) forventes via kommende lovgivning i regi af Landbrugsstyrelsen (LBST). De to nye temaer supplerer et tema over indsatsplanlagte områder, som er frivillig for kommunerne at benytte, og som 11 kommuner pt. har indberettet til. **KL** fremførte, at afsættet for de to nye temaer alene skal være BNBO-arealerne, samt at det skal være pligtigt at indrapportere i de to temaer, hvis resultaterne fra dem skal være valide. Navnene på de to temaer er ikke præcist sigende om deres indhold. **MST** fremførte, at i evalueringen i 2022 vil blive taget hensyn til, hvilke dele af indrapporteringen, der er frivillig og dermed ikke nødvendigvis komplet, samt at tema 2 også var tænkt som en service for kommunerne, så de ikke behøvede tilpasse de indberettede arealer præcist til BNBO-afgrænsningen.

KL stillede spørgsmål ved nødvendigheden af en meget udførlig indrapportering, idet det for evaluering måtte være tilstrækkeligt at kende indholdet af en restriktion og ikke detaljerne. KL anførte desuden, at der alene bør indrapporteres for tiltag rettet mod pesticider. **Philip** bemærkede, at det kan risikeres, at kommuner derved ikke bliver krediteret for andre indsatser i BNBO, end dem, der snævert omhandler pesticider i BNBO, hvilket i evalueringen i 2022 kan give et ufuldstændigt indtryk af den samlede kommunale indsats til grundvandsbeskyttelse. Philip fremførte også, at uden konkret viden om, hvilke tiltag, der planlægges og gennemføres, kan det til brug for fremtidig politikudvikling være vanskeligt at finde ud af, hvilke tiltag, der særligt virker. Per Schriver noterede sig synspunkterne, som bliver bragt videre i følgegruppen for DMP.

Tidsplan og indhold i samlet BNBO-vejledning

MST orienterede om, at en samlet BNBO-vejledning planlægges klar primo 2020. Ekstern høring af vejledning sker efter nytår, når lov og bekendtgørelse er på plads. Partnerskabets bemærkninger (kommunevis) til udkastet til indholdsfortegnelse (udleveret på mødet) bedes være Philip i hænde senest den 10. september. BNBO-følgegruppen ønsker vejledningsudkastet til kommentering, og **KL** forestiller sig, at KLs input i regi af følgegruppen håndteres via BNBO partnerskabet.

Revideret kommissorium

MST præsenterede forslag til kommissorium, som er revideret på baggrund af tillægsaftalen. **KL** havde en række kommentarer:

- Formålet med partnerskabet ses at være bredt og omhandlende alle forureningskilder og også anden målrettet grundvandsbeskyttelse. **MST** svarede, at dette er uændret fra gældende kommissorium og et ønske fra KL i sin tid. *Ingen ændring i forslaget.*
 - Hvorfor er formulering omkring tilgængelighed af materiale for offentligheden slettet? **MST** svarede, at det var fordi den hidtidige formulering i konteksten blev vurderet som overflødig. *Gammel formulering i forslaget bibeholdes.*
 - Udarbejdelse af punkter i regi af Pesticidstrategiens punkt 5 og et statusnotat om den kommunale indsats er slettet, og erstattet af en statusopgørelse. **MST** svarer, at Tillægsaftalen har ophævet punkt 5, og vil afklare spørgsmålet om notat/opgørelse nærmere. [Efterfølgende
-

afklaring (se også referat af punkt om spørgeskemaundersøgelse) viser, at ordet statusnotat kan benyttes.] *Formulering i forslaget ændres til statusnotat.*

MST sender revideret kommissorium med synlige ændringer til endelig godkendelse i BNBO partnerskabet med særligt fokus på indholdet af ”statusnotat” i BNBO partnerskabet.

Eventuelt

MST er forsinket med offentliggørelse om notat om Typer af BNBO.

Jens Chr. orienterede om, at regionen pt. screener for pesticider ved maskinstationer, og har fundet pesticider i høje koncentrationer. Efterlyser lovgivning for den situation, hvor forurening fra en jordforurening alene findes i vandfase og ikke i jordfase.

Aftalte handlinger:

Handling	Ansvar
Beskrivelse	Initialer
KL kommentarer til udkast til disposition for en ny samlet BNBO vejledning	KL- kommunevis
Workshop om BNBO FAQ	DEP+MST
Revideret kommissorium udsendes til partnerskabet til skriftlig godkendelse	MST
Offentliggøre BNBO notat	MST
Erfaringsopsamling kommunal tilgang til BNBO opgaven	MST